

11 dalykų, kuriuos svarbu žinoti apie pensijų išmokas nuo 2019 m.

Nr.	SVARBU!	Komentaras
1.	<p>Kaupimo periodu pensijų fonde esančios lėšos yra paveldimos.</p>	<p>Ši nuostata nesikeičia nuo dabar galiojančios tvarkos.</p>
2.	<p>Sukaupti pinigai gali būti išmokami vienu iš 3 būdų, priklausomai nuo sumos dydžio.</p>	<p>Jeigu sukaupta 3000 eurų ar mažiau – asmeniui mokama vienkartinė išmoka. Jei sukaupta 3001-10 000 eurų – mokamos periodinės išmokos (pasibaigia pinigai, pasibaigia ir išmokos). Šie pinigai irgi yra paveldimi. Jei sukaupta daugiau nei 10 000 eurų – asmuo turi įsigyti pensijų anuitetą, o išmokos mokamos iki mirties. Šių lėšų paveldimumo klausimas aptariamas prie anuiteto rūšių. Asmuo, kurio vardu pensijų fonde sukauptas turtas yra didesnis kaip 60 000 eurų, turi teisę sukauptą pensijų turto dalį, viršijančią 60 000 eurų, gauti iš pensijų kaupimo bendrovės vienkartinę pensijų išmoka.</p>
3.	<p>Pensijų anuitetas ir periodinės išmokos nėra tas pats.</p>	<p>Periodinės išmokos mokamos tol, kol pakanka asmens sukauptų pinigų. Pensijų anuiteto išmokos mokamos iki pat mirties net jeigu pasibaigia žmogaus sukaupti pinigai. Dėl šios priežasties pensijų anuitetą reikia įsigyti už nustatytą kainą. Periodines ir vienkartinės išmokas mokės pensijų fondai, anuitetą – „Sodra“.</p>
4.	<p>„Sodra“ taps vienintele anuitetų teikėja.</p>	<p>Šiuo metu tai atlieka gyvybės draudimo bendrovės. Centralizuotą anuitetų mokėjimą nutarta perduoti „Sodrai“, nes ji nėra komercinė įstaiga, nesiekia pelno bei gali efektyviau suvaldyti riziką. „Sodrai“ tapus anuiteto mokėtoja, II pakopoje sukauptos lėšos bus aiškiai atskirtos nuo bendro biudžeto ir administruojamos atskirai.</p>
5.	<p>2 pensijų anuitetų rūšys – standartinis ir atidėtasis.</p>	<p>Standartinis anuitetas savo esme atitinka anuitetą be garantuojamo laikotarpio, kuris egzistuoja ir šiandien, o atidėtasis pensijų anuitetas yra patobulintas anuiteto su garantuojamu laikotarpiu variantas, kuris gali būti aktualus žmonėms, norintiems garantijų nuo 85 metų ir pageidaujantiems, jog didžioji sukauptos sumos dalis būtų paveldima.</p> <p><i>Standartinis pensijų anuitetas</i> – tai anuitetas, kai pensijų išmokos pradedamos mokėti iš karto asmeniui, įsigijusiam anuitetą, ir mokamos iki gyvos galvos. Išmoka būtų mokama iš „Sodros“. Standartinis pensijų anuitetas nepaveldimas.</p> <p><i>Atidėtasis pensijų anuitetas</i> – tai anuitetas, kurį dalyvis įsigyja sulaukęs senatvės pensijos amžiaus, tačiau pensijų anuiteto išmokos pradedamos mokėti tik šiam sulaukus 85 metų amžiaus ir mokamos iki mirties. Tai reiškia, kad</p>

		nuo 65 iki 84 metų asmuo iš pensijų fondo gautų periodines išmokas (kurios yra paveldimos), o nuo 85 metų – atidėtojo pensijų anuiteto išmokas iš „Sodros“. Atidėtasis pensijų anuitetas yra nepaveldimas .
6.	Priedas prie „Sodros“ pensijos.	Pasirinkus tiek standartinį, tiek atidėtąjį anuitetą pensijų anuiteto išmokos ir periodinės išmokos yra priedas prie valstybės mokamos „Sodros“ pensijos.
7.	Kodėl anuitetas mokamas?	Anuitetas kainuoja, nes jo mokėtojas negali apskaičiuoti, kiek tiksliai gyvens lėšas kaupęs asmuo, tačiau įsipareigoja išmokas mokėti iki mirties net tais atvejais, kai žmogaus sukauptų pinigų nebepakanka. Tai vadinama rizika. Todėl anuitetų mokėtojai, siekdami suvaldyti riziką, turi turėti kuo daugiau klientų.
8.	Kaip nustatomas pensijų anuiteto išmokos dydis?	Pensijų anuiteto išmoka apskaičiuojama aktuarų. Tačiau sudarant pensijų anuiteto sutartį, draudžiama bet kokia forma reikalauti dalyvio sveikatos patikrinimo duomenų ir juos naudoti.
9.	Išmokos reguliarumas.	Pensijų anuiteto išmoka mokama ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius iki gyvos galvos.
10.	Sudarytos sutartys liks galioti.	Pensijų anuitetus pagal sutartis, sudarytas iki 2019 m. gruodžio 31 d., gyvybės draudimo bendrovės mokės pagal sutarčių sąlygas iki tol, kol pasibaigs jų mokėjimo terminas. Tai reiškia, kad anksčiau sudarytos ar kitais metais dar sudarysimos sutartys dėl anuiteto mokėjimo su gyvybės draudimo bendrovėmis toliau liks galioti.
11.	Pakeitimai įsigalioja nuo 2020 metų.	Pensijų kaupimo pertvarka, pagal kurią II pakopoje kaupiantis asmuo turės prisidėti 3 proc. nuo atlyginimo „ant popieriaus“, o valstybė prisidės 1,5 proc. nuo vidutinio darbo užmokesčio, įsigalioja nuo 2019 metų, bet įstatymų dalis, susijusi su anuitetų mokėjimu ir jų rūšimis – nuo 2020 metų.

Šaltinis: kiek.lt